

Partij voor de Dieren

Participatietraject & Informatievoorziening

Technische vragen:

- Is er professionele begeleiding geweest inzake het participatietraject en de informatievoorziening naar raad en inwoners van deskundigen?
Ja zeker is dat er geweest.
- Is er een onafhankelijk jurist met een specialisatie op dit gebied ingeschakeld bij het opstellen van de overeenkomst?
Bij het opstellen van de bestuursovereenkomst is de standaardprocedure gevolgd waar interne en externe juristen bij betrokken zijn.
Er is een standaard overeenkomst vanuit het COA beschikbaar, deze wordt per gemeente aangepast.
- Wanneer zijn de fractievoorzitters ingelicht? En wie is verantwoordelijk geweest voor het besluit om alleen hen in te lichten en niet de raad in haar geheel?
Op 11 november 2021 zijn de fractievoorzitters voor het eerst mondeling vertrouwelijk geïnformeerd over het initiatief /verzoek van het COA over de vestiging van een locatie in het kader van de asielopvang. De fractievoorzitters zijn voor het eerst op 17 maart 2023 met een memo ingelicht over een dienstencentrum met opvangplekken in het kader van de op 14 december 2022 aangegane intentieovereenkomst met het COA in de zoektocht naar een locatie. Sindsdien zijn meerdere plannen en locaties met het college besproken in periodiek overleg.
Voor dit besluit zijn wij als voltallig college en de burgemeester verantwoordelijk.

Politieke vragen:

- Met de kennis van nu: had het college voor een ander participatietraject en een andere/betere informatievoorziening naar raad en inwoners gekozen?
Een gevoelig onderwerp als opvang van vluchtelingen vraagt om een gedegen voorbereiding, waar het altijd de vraag is, wanneer start de participatie en de communicatie. Besluitvorming is in ieder geval aan ons als college samen met de raad, omdat in die gremia de belangenafweging plaatsvindt en moet plaatsvinden. Het voorkomen van onrust is hierin belangrijk, maar soms niet te voorkomen. Participatie met betrekking tot een locatiekeuze is vrijwel onmogelijk. Participatie is geen middel om draagvlak voor of tegen een voorstel te bereiken maar een vorm om het hoe van een besluit uit te werken.
- Er is veel onrust en ontevredenheid over de informatievoorziening en procedure. Wat gaat het college doen aan damage control?
Door het aannemen van de motie 2025-M0025 is een geheel nieuwe situatie ontstaan. Uiteraard zullen we alle vragen en reacties die zijn binnengekomen, afdoen op de reguliere manier.
- Het vertrouwen in de politiek is onrustbarend laag. Dit proces heeft er niet aan bijgedragen om het tij te keren. Hoe denkt het college het vertrouwen van de inwoners te herstellen?
Zie het antwoord hiervoor.
- Is het mogelijk dat we bijvoorbeeld voor korte tijd het proces stilleggen zonder het af te blazen om een beter participatieproces te starten en een betere informatievoorziening? Zodat we het draagvlak vergroten en de raad een weloverwogen besluit kan nemen?
Deze vraag is inmiddels achterhaald door de tijd, want de raad heeft op 23 juni 2025 besloten om het proces Dienstencentrum stop te zetten.

Partij voor de Dieren

- Waarom is er besloten de raad niet te informeren over de onderhandelingen met het COA afgelopen jaren?
Het is juist dat de raad hierover niet geïnformeerd is. Wel zijn de fractievoorzitters bij memo van 17 maart 2023 geïnformeerd over de door ons op 14 december 2022 aangegane intentieovereenkomst met het COA om een locatie in de gemeente Zutphen te vinden. In die tijd was het nog de bestaande praktijk dat stukken aan de fractievoorzitters niet ook met de raad gedeeld hoefden te worden. Pas met de inwerkingtreding van de geheimhoudingsbepalingen in de Gemeentewet op 1 april 2023 is het zo dat deze informatie ook gedeeld moet worden met de voltallige raad.
Nadien hebben wij besloten om het seniorenconvent telkens vertrouwelijk te informeren over de stand van zaken, met name vanwege de gevoeligheid en onzekerheid of de plannen concreet zouden worden.
- Gedurende de periode waarin de fractievoorzitters op de hoogte waren van de plannen omtrent het dienstencentrum, heeft besluitvorming plaatsgevonden in de raad over onder andere de omgevingsvisie. Dat betekent dat een deel van de raad beschikte over meer informatie over dat specifieke gebied dan de rest van de raad gedurende besluitvormende vergaderingen. De PvdD beschouwt dit als een ongelijke informatievoorziening die het besluitvormingsproces kan aantasten. Hoe kijkt het college hiertegen aan?
Wij willen de raad zo goed mogelijk informeren. Wij krijgen als college geregeld initiatiefvoorstellen die nog niet concreet zijn en die wellicht grote impact kunnen hebben. We maken in een dergelijke situatie de afweging wat het juiste moment is om de raad te informeren omdat de kans bestaat dat het initiatief geen doorgang vindt. In dat soort situaties stemmen we met het seniorenconvent af wat het juiste moment is om de raad te informeren. Pas op het moment dat er groen licht was vanuit het Ministerie van Asiel & Migratie hebben we de raad zo snel mogelijk geïnformeerd, nog vóór de vaststelling van de Omgevingsvisie.

Bestemmingsplan & Ruimtelijke Ordening

Technische vragen:

- Op de insprekersavond werd gezegd dat andere plannen voor bijvoorbeeld een ambulancepost niet werden goedgekeurd omdat het gebied een agrarische bestemming heeft. Klopt dit, en betekent dit dat de huidige bestemming aangepast moet worden voor de bouw van het dienstencentrum? Indien dat klopt, waarom kan het nu wel aangepast worden?
De aanvraag voor de ambulancepost is alleen geweest voor het perceel Holtmede 29. Het ging hier om een vooradvies in 2024 en een aanvraag om omgevingsvergunning. De vergunning is inmiddels ook verleend op 23 januari 2025. Er is ons geen vooradvies bekend dat de ambulancepost voorzien was of is op het terrein waar het Dienstencentrum is voorzien.
De locatie waar het Dienstencentrum voorzien is heeft een agrarische bestemming. Dit betekent inderdaad dat de huidige bestemming aangepast moet worden voor het bouwen en in gebruik nemen van het Dienstencentrum. Of het Omgevingsplan aangepast kan worden zal moeten blijken uit de te volgen procedure voor aanpassing van het Omgevingsplan.

Openbaarheid / Woo

Technische vragen:

- Bij de insprekersavond werd gezegd dat niet alle Woo-verzoeken zijn gehonoreerd en dat de wettelijke termijn verlopen is. Klopt dit? Zo ja, wat is de reden hiervoor?
Er zijn Woo verzoeken in relatie tot het Dienstencentrum binnengekomen. Deze verzoeken

Partij voor de Dieren

zijn inmiddels opgepakt en worden zo spoedig mogelijk beantwoord. Te zijner tijd krijgt de raad inzage in alle stukken. Vanwege de hoeveelheid Woo verzoeken en de zorgvuldigheid, en de wettelijke termijnen, hebben we externe deskundigheid ingeschakeld.

Locatiekeuze & Regionale Verdeling

Technische vragen:

- Is er ook naar andere plekken in de stad gekeken naar geschikte locaties? Waarom wordt Revelhorst geschat als meest geschikte?
Het COA heeft verschillende locaties onderzocht. De Revelhorst is op basis van de wensen en eisen van het COA als meest geschikte locatie naar voren gekomen.
- Welke gesprekken hebben plaatsgevonden met andere gemeentes in de regio omtrent het bouwen van de centrum elders?
Wij hebben geen zicht op welke gesprekken het COA heeft gevoerd hierover.

Politieke vragen:

- Heeft het college andere gemeenten aangesproken over hun gebrek aan inzet voor vluchtelingenopvang en getracht hen te motiveren het dienstencentrum te bouwen of heeft Zutphen van dag 1 ingezet om het centrum binnen te halen?
De feitelijke situatie is, dat het COA ons heeft benaderd met de vraag of wij nog iets kunnen en willen betekenen in de opvang van asielzoekers. Het is aan het Rijk om andere gemeenten aan te spreken op hun inzet.

Overlast & Sociale Impact

Technische vragen:

- Insprekers hebben hun zorgen over mogelijke overlast en refereerden aan ter Apel en overlast cijfers van het eerste kwartaal in Zutphen. Wat voor soort overlast ervaart de omgeving van het AZC en in welke regelmaat?
In Zutphen is op dit moment geen sprake van grote overlast rond het huidige AZC aan de Voorsterallee. Jaarlijks wordt de leefbaarheid en veiligheid gemonitord. De omwonenden rapporteren een veiligheidsgevoel van gemiddeld 7,8 op 10, en tegelijkertijd nemen de overlastklachten - voornamelijk over geluid – af. Gemeente, politie en COA zitten regelmatig aan tafel om (overlast)zaken te bespreken. Er zijn voor nu geen actuele overlastkwesties.
- Is het bekend bij het college welke positieve effecten het azc momenteel brengt in de wijk en welke hiervan ook te verwachten zijn voor het dienstencentrum?

Veel inwoners zetten zich bij het AZC in als vrijwilliger in voor taallessen, sportactiviteiten of hulp bij integratie. Dit versterkt het gevoel van saamhorigheid en solidariteit binnen de gemeente. Buddy to Buddy begeleidt ook bewoners en organiseert activiteiten. Ook veel bewoners van het AZC doen vrijwilligerswerk binnen de gemeente Zutphen. Sommige hebben ook een betaalde baan.

Politieke vragen:

- In hoeverre is er gekeken naar de draagkracht van de aangewezen wijk?
Het toekomstige Dienstencentrum is gelegen op het bedrijventerrein de Revelhorst IV. Met de omwonenden gaan we de komende 3 jaar inzetten op leefbaarheid en veiligheid. Ook na realisatie van het Dienstencentrum blijft het Omwonendenoverleg zich hiermee bezig houden.

Partij voor de Dieren

- Kan de komst van een dienstencentrum een positieve bijdrage leveren aan de kwaliteit van de wijk?

Jazeker kan dat.

- Is het mogelijk dat er evaluatie/herijkingsmogelijkheden ingepland kunnen worden gedurende de eerste paar jaar?

Jazeker is dat mogelijk.

- Als blijkt gedurende de jaren dat er ernstige overlast en mistanden plaatsvinden met als gevolg dat de situatie niet meer als acceptabel is, kan het contract ontbonden worden op deze gronden?

Het COA heeft een inspanningsverplichting om de overlast van het Dienstencentrum en haar inwoners voor de omgeving zoveel als mogelijk te beperken (artikel 2, lid 4 van de bestuursovereenkomst). Dit is niet opgenomen als resultaatsverplichting, maar als inspanningsverplichting, waardoor het lastig is om dit aan te tonen en op grond daarvan de bestuursovereenkomst te ontbinden. Sowieso kan ontbinding van een overeenkomst alleen als een tekortkoming in de nakoming van een overeenkomst een eventuele ontbinding rechtvaardigt. Het COA is er juist bij gebaat om de veiligheid en de leefbaarheid op het centrum en in de directe omgeving te waarborgen. Het COA hanteert ook strenge huisregels.

De bestuursovereenkomst kan wel tussentijds door de gemeente opgezegd worden, met een opzegtermijn van 6 maanden, in de in artikel 4, lid 2 vermelde gevallen: tussentijds opzegging is mogelijk als het COA

- a. zich herhaaldelijk en na een verzoek tot herstel niet houdt aan de afspraken uit de overeenkomst, met inbegrip van, maar niet beperkt tot de volgende afspraken:
 - i. Asielzoekers verblijven maximaal 6 weken in het Dienstencentrum. Alleen met akkoord van de Gemeente Zutphen kan hiervan afgeweken worden. Gemeente Zutphen zal haar akkoord niet onthouden op het moment dat dit, in individuele gevallen, vanuit de menselijkheid niet passend is.
 - ii. In het Dienstencentrum worden maximaal 250 Asielzoekers opgevangen.
- b. zich herhaaldelijk en na een verzoek tot herstel niet houdt aan de werkafspraken in bijlage C.

In bijlage C zijn de aanvullende werkafspraken opgenomen.

Tussentijdse opzegging is daarmee mogelijk als het COA zich niet aan de in de bestuursovereenkomst neergelegde afspraken houdt.

- Onder een deel van de inwoners bestaat de angst dat er vooral alleenstaande mannen naar het dienstencentrum gestuurd worden en zijn bang voor overlast. Kan het college toelichten waarom zij geen zorgen hebben over deze doelgroep?

Dat is niet aan de orde omdat de samenstelling van inwoners divers zal zijn en er dus ook veel gezinnen zullen zijn. Alleenstaande mannen in een asielzoekerscentrum zorgen overigens niet automatisch of altijd voor overlast. De meeste alleenstaande mannelijke asielzoekers gedragen zich gewoon netjes en zijn op zoek naar veiligheid, rust en een betere toekomst. Zo ook in het huidige AZC aan de Voorsterallee. In sommige gevallen kan overlast wel voorkomen net als in elke groep mensen, ongeacht afkomst, geslacht of status. Dit komt meestal door stress, onzekerheid, trauma of psychische klachten. Ook verveling en gebrek aan dagbesteding kan een oorzaak zijn.

Partij voor de Dieren

Politieke vraag:

Kan de wethouder uitleggen waarom in de Stentor een artikel is verschenen op 13-03-2024 waarin de wethouder zegt dat Zutphen extra opvang voor vluchtelingen weigert? Wat is de reden van de verandering van mening en was het college op dat moment al het dienstencentrum aan het voorbereiden?

Het verzoek van het COA hield destijds in of het college wilde meewerken aan de tijdelijke opvang van 134 asielzoekers in het Fletcher Hotel. Het verzoek om tot een bestuursovereenkomst te komen rondom het Dienstencentrum is wezenlijk anders en ook niet te vergelijken in aard en omvang.

COA-gerelateerd (opvangbeleid, selectie, communicat

Technische vragen:

- Er heerst angst bij sommige mensen dat de instroom bestaat uit alleenstaande mannen en dat die voor overlast kunnen zorgen. Hoe kunt u die angst wegnemen? Kunt u iets meer zeggen over die selectieprocedure en heeft Zutphen daarin inspraak? Bijvoorbeeld dat we met name gezinnen met kinderen zouden willen ontvangen op het dienstencentrum?

De samenstelling van inwoners die worden opgevangen zal heel divers zijn en er zullen dus ook veel gezinnen zijn. Een selectieprocedure is niet van toepassing omdat dit afhankelijk is van de instroom in Nederland.

Alleenstaande mannen in een asielzoekerscentrum zorgen overigens niet automatisch of altijd voor overlast. De meeste alleenstaande mannelijke asielzoekers gedragen zich gewoon netjes en zijn op zoek naar veiligheid, rust en een betere toekomst. Zo ook in het huidige AZC. In sommige gevallen kan overlast wel voorkomen net als in elke groep mensen, ongeacht afkomst, geslacht of status. Dit komt meestal door stress, onzekerheid, trauma of psychische klachten. Ook verveling en gebrek aan dagbesteding kan een oorzaak zijn.

- Welke rol kan het COA vervullen om de ontstane onrust te temperen en in goede banen te leiden?
Het COA kan in een open dialoog voorlichting geven en informatie verstrekken.

Overig

Verder sluiten wij ons aan bij de vragen van Kies Bewust Lokaal.